

Huvudman

JÄRFÄLLA KOMMUN
kontakt@jarfalla.se

Beslut

Datum 2026-07-06
Dnr SI 2025:9540
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kvarnskolan i Järfälla kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 16 januari 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektion har under hösten 2025 genomfört en tillsyn av Kvarnskolan i Järfälla kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, kränkande behandling samt betygssättning.

Skolinspektionen har den 16 januari 2026 beslutat att förelägga Järfälla kommun att senast den 15 juni 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd, kränkande behandling och betygssättning.

Järfälla kommun har den 12 juni 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Järfälla kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder samt om påtalade brister har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 16 januari 2026 att Kvarnskolan inte uppfyllde författningarnas krav avseende rektorns arbete med att fatta beslut om åtgärdsprogram.

Av Skolinspektionens utredning framgick att rektorn fattade beslut när ett åtgärdsprogram skulle utarbetas för en elev som behövde särskilt stöd. Däremot fattade rektorn inget beslut i de fall där utredningen ledde till att ett åtgärdsprogram inte skulle utarbetas. Skolinspektionen bedömde detta som en brist eftersom rektorn enligt skollagen ska fatta ett formellt beslut i båda situationerna.

Mot denna bakgrund förelade Skolinspektionen huvudmannen att säkerställa att rektorn, eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till, fattar beslut om att antingen utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram när en utredning om en elevs behov av särskilt stöd har färdigställts.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att rektorn under perioden 16 januari till och med den 15 juni 2026 har fattat nio beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Tre av dessa beslut avser att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens eventuella behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Eleven och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till

Skolväsendets överklagandenämnd. (29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen [2017:900])

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 16 januari 2026 att Kvarnskolan inte uppfyllde författningarnas krav avseende anmälan av kränkande behandling på skolan.

Av utredningen framgick att det förekom kränkningar på skolan och att personalen vid skolan inte anmälde alla fall av kränkande behandling de fick kännedom om. Att lärare eller annan personal inte anmälde alla uppgifter om kränkande behandling bedömdes vara en brist.

Mot denna bakgrund förelade Skolinspektionen huvudmannen att informera skolpersonalen om skyldigheten att anmäla kränkande behandling till rektorn. Vidare förelades huvudmannen att säkerställa att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektorn.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att skolan under vårterminen 2026 har genomfört fem informationstillfällen för personalen om hantering av kränkningar. Huvudmannen har också lämnat in en sammanställning över inkomna anmälningar om kränkande behandling under perioden 16 januari 2026 till och med den 10 juni 2026. Av denna framgår att det har gjorts 38 anmälningar om kränkande behandling under den aktuella perioden.

Rättslig reglering

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § andra stycket skollagen)

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den

står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap 10 § skollagen)

Riksdagen har beslutat om en lagändring avseende 6 kap. 10 § skollagen. Den nya bestämmelsen i 6 kap. 10 § skollagen innebär bland annat att personalens skyldighet att anmäla kränkande behandling till rektorn ändras till en skyldighet att informera rektorn om sådan behandling. Skyldigheten ska begränsas till vissa situationer och gälla om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling eller allvarliga eller upprepade trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten. Skyldigheten att informera rektorn ska också gälla om personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier eller sexuella trakasserier av någon i personalen. Rektorns skyldighet att anmäla till huvudmannen ska ändras till att gälla samma sorts händelser som omfattas av personalens informationsskyldighet. Lagändringarna träder i kraft den 1 augusti 2026. (Rskr 2025/26:332, 2025/26:UbU25 och prop. 2025/26:196.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Järfälla kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller anmälningar om kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 16 januari 2026 att Kvarnskolan inte uppfyllde författningarnas krav avseende betygsättning.

Av utredningen framgick att en lärare utan lärarlegitimation ensam fattade beslut om betyg i slöjd vårterminen 2025. Vidare framgick att rektorn ensam fattade beslut om betyg i moderna språk (spanska) samma termin.

Utredningen visade också att en lärare som saknar lärarlegitimation hade fattat beslut om betyg i flera ämnen tillsammans med biträdande rektorn.

Mot denna bakgrund förelade Skolinspektionen huvudmannen att se till att beslut om betyg fattas av den eller de lärare som har bedrivit undervisning i ämnet. För det fall läraren eller lärarna inte är legitimerade skulle huvudmannen säkerställa att beslut om betyg fattas tillsammans med en legitimerad lärare.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att rektor och biträdande rektor har fått information om reglerna för betygssättning enligt skollagen. Huvudmannen har även lämnat in signerade betygskataloger för vårterminen 2026.

Av betygskatalogerna framgår att betygen i spanska nu har beslutats av två legitimerade lärare. Vidare framgår att betygen i slöjd har beslutats av en olegitimerad lärare tillsammans med en legitimerad lärare. Varken rektorn eller biträdande rektor har fattat beslut om betyg i de redovisade betygskatalogerna.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Järfälla kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller betygssättning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Niklas Lundström

Beslutsfattare

Signerat av: Niklas Lundström

X Fanny Malmqvist

Föredragande

Signerat av: Fanny Malmqvist